

RESULTATREDOVISNING 2021

Innehåll

Inledning.....	3
Sammanfattning	3
Nationalscen inom teater	4
Utveckling och förnyelse.....	4
Konstnärlig kvalitet	5
Hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder	6
Internationellt arbete.....	7
Interkulturellt utbyte	8
Språk och kulturarv	9
Förvalta språk och kulturarv	9
Tillgängliggöra arkivsamlingarna.....	10
Repertoar	11
Varierad repertoar.....	11
Nyskapande scenkonstnärer	13
Verksamhet för barn och unga	13
Publik	15
En stor publik.....	15
Publik – och målgruppsarbete	17
En angelägenhet för hela landet.....	18
Nya publikgrupper och ökad tillgänglighet	19
Tillgänglighet för publik med funktionsvariation	19
Teatern som samlingspunkt.....	20
Digitala lösningar	21
Tvärsektoriella perspektiv	24
Samverkan	26
Samverkan med Kungliga Operan AB	26
Samverkan med utbildningarna	27
Samverkan med andra aktörer	28
Pandemipåverkan	29
Eget kapital.....	30
Övrig rapportering.....	31
Övriga tabeller.....	31

Inledning

I enlighet med regeringens riktlinjer för budgetåret 2021 samt ägaranvisningar avseende statens bidrag till Kungliga Dramatiska Teatern AB (Dramaten) avges härmed resultatredovisning för 2021. Resultatredovisningen fastställdes av Dramatens styrelse den 9 februari 2022. För den ekonomiska redovisningen hänvisas till bolagets årsredovisning som fastställs vid årsstämman i april 2022.

Resultatredovisningen följer i stort uppställningen i regeringens riktlinjer och ägaranvisningar. Respektive huvudavsnitt inleds med ett inramat citat av uppdraget som det är formulerat av regeringen. Med kursiv stil anges i förekommande fall hur Dramaten valt att tolka uppdraget. De tabeller som inte är inskjutna i texten finns i en särskild tabellbilaga.

Sammanfattning

Trots strikta covid-restriktioner och publikbegränsningar huvuddelen av året levererade Dramaten en rik och varierad repertoar till publiken. En rad stora projekt slutfördes eller påbörjades. Chefer, medarbetare, konstnärer, scentekniker, hantverkare, frilansare inom en rad yrken och samarbetspartners, både nationella och internationella, har gjort allt för att uppfylla, utföra och utveckla teateruppdraget.

Året startade med stora förhoppningar om lättnader i restriktionerna och ett mer normalt teaterår. Så blev det, men enbart delar av året och först efter sommaren. I augusti kunde salongerna åter slå upp dörrarna. Längtan efter teaterupplevelser var stor och publiken strömmade till.

Dramaten hade 20 produktioner på repertoaren varav 15 var nya. Av dessa svarade Unga Dramaten för sex produktioner varav tre var nya. Beläggningen på Dramatens scener uppgick till 79 procent.

Totalt genomfördes 326 föreställningar och övriga arrangemang, exklusive turnéerna. Antalet besökare uppgick till 69 206 och den totala beläggningen var 79 procent. Recettintäkterna uppgick till 17,1 mnkr. Det är svårt att göra jämförelser med 2020 då det varit så pass många olika restriktioner som påverkat intäkterna på olika sätt under båda åren men recettintäkterna är högre än i de två olika budgetalternativ som fanns för hösten.

Under de månader då publikrestriktionerna var som mest omfattande, gjordes föreställningar och produktioner tillgängliga digitalt. Särskilt samarbeten med Sveriges Television och Sveriges Radio har möjliggjort ett högkvalitativt innehåll och genomslag hos publik i hela landet.

Dramaten har varit särskilt mån om att utveckla och upprätthålla det internationella utbytet, även under pandemin. Ett flertal samarbeten med utländska teaterkompanier och konstnärer har genomförts. Turnéverksamheten har varit begränsad.

Särskilda satsningar har gjorts med produktioner för barn och unga. Unga Dramaten har mött publik i hela Sverige. Genom en rad projekt, såväl digitala som fysiska, har barn och skolungdomar fått tillgång till ett brett innehåll. När Unga Dramaten turnerat med Parkteatern och på förskolor, har föreställningarna framförts utomhus.

Tågvindprojektet avslutades under sommaren och Stora scenen har i och med det ett nytt modernt övermaskineri. Ett tillgänglighetsprojekt har genomförts i Thalياهو. Möjligheterna för publik och medarbetare med funktionsvariationer att röra sig friare i byggnaden, är betydligt större än tidigare.

Pandemin påverkade alla delar av Dramatens verksamhet, hela året. Trots det har ambitionsnivån varit hög och det konstnärliga uppdraget har utvecklats och resulterat i flertalet nyskapande föreställningar och betydelsefulla samarbeten. Pandemin kommer att ha konsekvenser för Dramatens verksamhet en lång tid framöver. När detta skrivs, den 9 februari, har restriktionerna precis tagits bort.

Nationalscen inom teater

Dramaten ska vara den i Sverige ledande institutionen inom teaterns område och som nationalscen stå på högsta nivå när det gäller utveckling, förnyelse, konstnärlig kvalitet samt hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder.

Dramaten ska som nationalscen verka i ett internationellt teater- och kultursammanhang och initiera samarbeten samt främja interkulturellt utbyte.

Utveckling och förnyelse

Utveckling och förnyelse sker inom teaterområdet på en rad olika sätt i ett komplext samspel mellan estetiska hållningar, arbetsmetoder och tekniska innovationer. Konsten utmanar och förnyar sig genom att givna förhållningssätt tolkas och provas på nytt. Traditionen är inte fixerad och given.

Dramaten säkrar sin konstnärliga utveckling och förnyelse genom att rekrytera och engagera upphovspersoner, ensemble och hantverkare som arbetar med nya riktningar och metoder samt har ett levande intresse för teaterns historia. Utveckling och förnyelse är också av betydelse för den konstnärliga kvaliteten i innehåll, estetisk hållning och formspråk.

Dramatens uppsättningar använder i tilltagande grad ny teknik för den konstnärliga gestaltningen. Inslag av nydanande ljud- och ljusdesign, projektioner och film, programmerade animeringar och sampling av ljud med mera, har utvidgat det scenkonstnärliga området.

- *Den yttersta minuten* är ett helt nytt exempel på en kollektiv produktion, som involverar stora delar av ensemblen. Den är baserad på skådespelarnas egna berättelser och genomförd under pandemins speciella betingelser och publikbegränsningar. En sorts teaterns egen existentiella samtidskommentar, producerad relativt snabbt och med en direkthet som slog an hos publiken. Viktigt i sammanhanget är också hur den synliggör ensemblens mångfald, genom att bokstavligen ställa många, och på många sätt olika skådespelare, bredvid varandra på Stora scenen.

- *Tillbaka till Reims* är en uppsättning skapad av tyske Thomas Ostermeier. Den är speciell genom att den består både av en fast och en rörlig del. Den fasta delen har varit densamma när uppsättningen gjorts på olika språk i olika europeiska länder, medan den rörliga delen utgår ifrån de medverkande skådespelarnas egna liv och just det landets historia. På Dramaten innebar det att skådespelarnas bakgrund, dels från arbetarklassen i Ådalen, dels med erfarenhet av att bemötas som rasifierad man blev viktiga delar av det sceniska verket. Resultatet är en scenisk hybrid bestående av en litterär grund, film, rapmusik framförd live, samt de dokumentära nyskrivna delarna.
- I *Alkestis* användes livekamera för att ge publiken tillträde till interiörer i ett försök att efterlikna antikens skene – en byggnad på scenen som skådespelarna agerade framför och ovanpå. Det är ett av flera exempel på hur en samtida europeisk teaterestetik utvecklas i dialog med antikens teatertradition med hjälp av den senaste teatertekniken.
- I den digitala föreställningen *Hon ska heta Minou* möttes två skådespelare i realtid, varav en på Dramaten i Stockholm och en på Malmö Stadsteater. Uppsättningen gestaltade ett möte mellan mor och dotter genom tid och rum.

Den digitala utvecklingen möjliggjorde även nya format och arbetsmetoder, som till exempel avancerade workshoppar via Zoom. Dessutom ökade utbudet av livestreamad och nedladdad scenkonst.

Konstnärlig kvalitet

Konstnärlig kvalitet har flera aspekter för Dramaten. En aspekt rör på ett konkret och omedelbart sätt de olika professionerna och arbetsområdena inom teatern. Utbildning, erfarenhet, kunnande och förhållningssätt skapar en grund för konstnärlig skicklighet och uttryckskraft. En annan aspekt ligger i de konstnärliga gestaltningarnas förmåga att bryta upp från tidigare positioner och slå in på nya vägar.

Dramaten upprätthåller en hög konstnärlig nivå genom ett kontinuerligt arbete inom flera områden.

För det första engageras konstnärliga team med de skickligaste upphovspersonerna inom scenkonstområdet. Det har betydelse både för de aktuella uppsättningarna och för utvecklingen av hantverkarskunnandet vid teaterns ateljéer och verkstäder. Att målet i hög grad nås visas genom att Dramaten är en eftertraktad arbetsplats för exempelvis regissörer, scenografer, kostymtecknare, ljussättare och skådespelare, liksom inom de yrken som hör till ateljéer och verkstäder.

För det andra är det en medveten strategi att ha en stor fast ensemble och en ensemblechef. Det bevarar kontinuiteten och ger möjlighet till kunskapsöverföring och förnyelse mellan generationer av skådespelare. Kompletteringen med tidsbegränsade anställningar gör samtidigt Dramaten öppen för nya konstnärliga impulser. Styrkan i denna hållning visas genom att Dramaten är en attraktiv arbetsplats för skådespelare i olika generationer, från teaterhögskolornas studenter till de mest erfarna aktörerna.

För det tredje planeras repertoaren med stöd av ett dramaturgiat och ett konstnärligt råd, som har den konstnärliga kvaliteten som riktmärke. Repertoarens konstnärliga kvalitet bevisas av det erkännande som många av uppsättningarna får, samt den stora publiktillströmningen.

Ett annat mått på Dramatens attraktionskraft är intresset från internationella upphovspersoner inom scenkonstområdet. Intresset rör dels möjligheten att arbeta med uppsättningar på Dramaten, dels olika slags utbyten med workshoppar, seminarier, gästspel, samproduktioner och festivaler.

Hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder

Dramaten ser hantverket som en viktig del av den konstnärliga process som nya produktioner innebär. De interna tillverkningsresurserna ska möjliggöra ett nära utbyte mellan upphovspersoner (främst scenografer och kostymtecknare) och hantverkare för att skapa konstnärlig frihet och utveckla den sceniska gestaltningen.

Dramatens uppsättningar präglas av en hög ambition vad gäller hantverksskicklighet och användande av ny teknik för den konstnärliga gestaltningen.

Ett exempel är framtagandet av fotorealistiska modeller över Dramatens scener. Dessa används för att ge konstnärliga team möjlighet att i ett mycket tidigt skede titta på den aktuella scenens tekniska förutsättningar. De kan även skapa delar av föreställningen i 3D-miljö, för att ge teatern bästa tänkbara förutsättningar för att effektivt och träffsäkert förvandla visioner till verklighet.

Det nya övermaskineriet på Dramatens Stora scen har ställt högre krav på kompetensen både på scenerna och inom tillverkningen. Dramatens smeder har därför avlagt svetsprov för att bli licensierade svetsare. Vidare har verkstädernas dekormåleri utvecklat kompetensen inom graffitimålning, för att öka förmågan att bemästra både äldre och mer samtida tekniker.

- *Världen runt Rut* var ett fint exempel på nya grepp där Dramatens ateljéer utvecklade sina kunskaper inom docktillverkning och skapande av karaktärsfigurer tillsammans med en av Sveriges ledande dockskådespelare, Petter Lennstrand.
- *Bergets topp* uppvisade exempel på en snillrik konstruktion där man tagit fram en vattenbesparande regninrättning som återbrukar vatten.
- I Elli Papakonstantinous regiarbete med *Alkestis* har konst och teknik integrerats så mycket att det är svårt att säga var konsten slutar och det tekniska hantverket börjar. Dramatens scentekniska expertis har tillsammans med regissören arbetat aktivt för att flytta gränser och experimentera med vad ljud- och videokonst kan vara på en modern teaterscen.
- I *Tillbaka till Reims* har verkstäderna med säkra händer och noggranna färgval återskapat scenografin till en internationellt erkänd pjäs efter förlaga som presenterats på Schaubühne i Berlin. Ateljéerna har tonsäkert återskapat scenbilden via flera finessrika grepp, exempelvis genom nyttjande av ull vilket minimerat behovet av flamskyddsmedel. Vidare har dekoren utformats så att den är effektivt skalbar för olika scenrum.

- *Liv död sex pop* har använt en ny typ av LED-tejp som styrs pixel för pixel, vilket öppnar för spännande konstnärliga effekter. Pjäsen är även ett fint exempel på hur traditionellt smide på högsta nivå möter nydanande teknik och avancerad teknisk konstruktion.
- *Cabarets* kostymer skapades utifrån en modern fantasi om 20-talets estetik. Kostymavdelningens kunskap om läderarbete och hattmakeri har tillsammans med kostymörens vision skapat utmanande kostymer som samtidigt andas dekadens och historia.

Ett antal hantverkare har gått kurser och deltagit i studiebesök för att bredda sin kompetens. Bland annat har kostymateljén utbildat sig i trikåsömnad och det skulpturala arbetet med att tillverka kroppsförändrande kostymer.

I huvudsak tillverkas dekorer, kostymer, peruker och masker vid Dramatens ateljéer och verkstäder. Externa leverantörer används vid enstaka större arbetstoppar samt inom avgränsade specialområden där det inte är rimligt att upprätthålla kompetens eller maskinpark inom teatern.

Dramaten säkerställer att hantverksskickligheten håller en hög nivå genom kompetensutveckling och utbyten med andra teatrar samt genom rekrytering som utgår från verksamhetens konstnärliga vision. En lång rad tekniska metoder, såväl traditionella som moderna, används kontinuerligt i tillverkningen för de olika produktionerna. Detta är viktigt för att hantverkarnas kunskap ska upprätthållas och utvecklas.

Yrkeskompetenserna inom Dramatens ateljéer och verkstäder används även för att utveckla teaterhantverket i ett vidare perspektiv. Olika arbetslag tar återkommande emot elever från lärlingsutbildningar, samt unga på yrkesintroduktion. Dessutom handleder medarbetarna regelbundet praktikanter från kvalificerade hantverksutbildningar. På så sätt bidrar Dramaten till hela scenkonstområdets kompetensförsörjning. Se avsnittet Samverkan med utbildningarna sid 27.

Internationellt arbete

Dramatens ställning som nationalscen för med sig ett internationellt perspektiv och en aktiv samverkan med motsvarande teatrar inom, i synnerhet, Europa. Att vara en nationell kulturinstitution innebär idag att befinna sig på ett fält där nationellt och internationellt möts på nya sätt, och där begrepp som "nationell" prövas kontinuerligt. Det internationella arbetet är en strategiskt viktig del för Dramaten för att utveckla medarbetare, arbetsformer och publikarbete samt för att lägga grunden för långsiktiga samarbeten. Utbyten med framstående internationella konstnärer och teatrar bidrar i ett vidare perspektiv till scenkonstens utveckling.

En aspekt av Dramatens internationella sammanhang är utbyten i form av gästspel. En annan är samarbeten med utländska regissörer som tar med sig ett team av exempelvis scenografer, kostymtecknare, ljussättare och kompositörer till sina uppsättningar. De internationella upphovspersonernas arbete kommer Dramatens publik till del i uppsättningarna, samtidigt som det ger Dramatens olika avdelningar nya impulser.

Under året har Dramaten haft ett flertal utländska gästspel, och har även samarbetat med flera utländska regissörer, som alla haft med sig sina konstnärliga team. Bland regissörerna kan Michael Thalheimer från Tyskland, Lyndsey Turner från Storbritannien och Elli Papakonstantinou från Grekland nämnas.

Några exempel på internationella gästspel:

- Dramaten samproducerade den fransk-vietnamesiska regissören och dramatikern Caroline Guiela Nguyen och kompaniet Les Hommes Approximatifs *Fraternity*, en internationell produktion som inledde spelåret på Lilla scenen efter urpremiären på teaterfestivalen i Avignon.
- Den sydafrikanske regissören och konstnären William Kentridges tvåaktare *SIBYL* framfördes på Stora scenen. Verket inleddes med kortfilmen *The Moment Has Gone* med musik av pianisten Kyle Shepherd. *SIBYL* är en samproduktion mellan Dramaten, Teatro dell'Opera di Roma, Les Théâtres de la Ville de Luxembourg och var en del av Bergmanfestivalen.
- Dramaten har i samband med produktionsarbetet för *Tillbaka till Reims* och gästspelet *Mein Kampf* besökt Schaubühne i Berlin och Teatr Powszechny i Warszawa. Genom samproduktion och gästspel lyfter Dramaten blicken och följer med i den teatertekniska utvecklingen i Europa.
- En regisserad läsning av pjäsen *Belarus omkullkastat* genomfördes i närvaro av dramatiker Dmitrij Strotsev till stöd för demokratiseringsprocessen i Belarus. Läsningen kommer senare att framföras vid Stora Teatern i Göteborg och Malmö Stadsbibliotek.

Vidare har en teknisk webbportal utvecklats för teknisk presentation av Dramatens scenrum gentemot konstnärliga team. Portalen har hittills översatts till engelska och arabiska. Mer om webbportalen finns att läsa på sid 6.

Det internationella perspektivet fanns även med i årets nobelläsning med en hyllning av ordet och författaren Abdulrazak Gurnah, född i Zanzibar.

Dramaten har deltagit i fyra möten med det europeiska teaternätverket Mitos21 under året, både digitala möten och ett i Turin, arrangerat av Teatro Stabile.

Dessutom samarrangerade Dramaten den digitala festivalen *Lessingtage 21: Stories from Europe*.

Interkulturellt utbyte

Dramaten eftersträvar, genom utbyten och samarbeten, en gränsöverskridande interaktion mellan olika kulturella erfarenheter. Dels för att överbrygga kulturella barriärer, dels för att möjliggöra en öppen och nyfiken attityd genom bejakande av språklig och kulturell mångfald.

Dramaten och National Black Theatre of Sweden inledde sitt fleråriga samarbete med produktionen *Bergets topp* som handlar om Martin Luther Kings sista kväll i livet.

Genom detta samarbete kommer Dramaten lyfta fram skådespelare, kreatörer och berättelser som tidigare inte haft utrymme på scenerna.

Genom *Fraternity* har Dramaten varit del av en europeisk samproduktion med kompaniet Les Hommes Approximatifs och den fransk-vietnamesiska regissören Caroline Guiela Nguyen. Föreställningen hade urpremiär på teaterfestivalen i Avignon innan den kom till Dramatens Lilla scen. Föreställningen kommer att turnera i Europa under minst två års tid.

Den grekiska regissören Elli Papakonstantinou och hennes team iscensatte det grekiska dramat *Alkestis* i en modern tolkning.

Språk och kulturarv

Dramaten ska förvalta och berika det svenska språket och kulturarvet inom scenkonstområdet samt ta aktiv del av och ge uttryck åt utveckling och förändring inom samtida svenskt språk, tankeliv och värderingar.

Dramaten ska verka för att tillgängliggöra sina arkivsamlingar för allmänheten. För Dramatens arkivhandlingar ska Riksarkivets föreskrifter gälla i tillämpliga delar. Dramaten ska i detta avseende samråda med Riksarkivet.

Förvalta språk och kulturarv

Dramaten tolkar uppdraget på områdena språk och kulturarv på så sätt att teatern själv deltar aktivt genom att uttrycka och reagera på samtidens språkliga verklighet och som en del av kulturarvet. Det innebär att också värna om det förflutna. I en konstart präglad av lång historia och återkomster till klassikerna blir både språkets utveckling och kulturarvet en naturlig och dynamisk del av nuet. Kulturarvet är inte bara en nationell angelägenhet utan finns också i ett globalt sammanhang.

En omedelbar del av det språkliga uppdraget ligger i skådespelarnas arbete med det svenska talade språket. Varje uppsättning förhåller sig till språket på ett specifikt sätt, men det finns också en kontinuerlig uppmärksamhet på språket. En markering av det aktiva förhållningssättet till språket är att Dramaten, som den enda talteatern i Sverige, har en anställd röstpedagog. Ett antal utbildningar för såväl skådespelare som annan personal har genomförts för att ytterligare höja kompetensen inom områden som verslära, den starka rösten och presentationsteknik.

En annan del av det språkliga uppdraget ligger i beställandet av ny dramatik och nya översättningar. Det finns en kulturarvsaspekt i hur den internationella dramatiken genom översättningarna kan berika det svenska språket.

- I *Den yttersta minuten* fick Dramatens skådespelare en minut var att utföra ett valfritt framförande på Dramatens Stora scen. Det blev en teaterhistorisk resa där ensemblen visade prov på varierad textbehandling av diktrecitation, nyskrivna texter, moderna klassiker samt versbehandling av antika dramer.
- *De berusade* översattes från ryska av Janina Orlov.

- I *Liv död sex pop* låg de medverkandes dokumentära berättelser till grund för arbetet. De har svarat på frågorna: ”Hur vad det när du föddes?” och ”Hur föreställer du dig din död?”. I föreställningen framfördes Laura Hersheys dikt *Ska jag översätta mitt liv för dig?* översatt av Christine Bylund. Laura Hershey är en av förgrundsgestalterna inom Disability Rights movement.
- *Tillbaka till Reims* arbetade med flera språkliga lager: den litterära grunden i Didier Eribons bok, den sceniska texten och en tredje del bestående av rapartisten Parham Pazookis medverkan och sångtexter samt autofiktiva berättelser ur hans och skådespelaren Lena Endres egna liv.
- I en ny version av Euripides *Alkestis* framfördes delar av texten på klassisk grekiska och nyskrivna sångtexter översattes till svenska av poeten Mara Lee för Kungliga Operans kör.
- Samproduktionen *Fraternity* framfördes på franska och engelska. Librettot till samproduktionen *SIBYL* bestod bland annat av afrikanska ordspråk översatta till engelska.
- Gästspelet *I väntan på Godot - Vartn af Godot* framfördes på jiddisch, ett av Sveriges fem minoritetsspråk.

Tillgängliggöra arkivsamlingarna

Dramaten ser arkivsamlingarna som teaterns minne och en del av dess samtida verksamhet. Teatern strävar efter att göra arkivbeståndet mer tillgängligt för externa besökare, forskare och för en intresserad allmänhet.

Dramatens bibliotek, som varit stängt på grund av renovering i huset och pandemin, har åter öppnat.

Biblioteks- och arkivchefen publicerade tolv krönikor och diverse artiklar och bilder med teaterhistoriska teman på Dramatens webbsida som ett led i att offentliggöra tidigare utgivet material ur Dramatens arkiv.

Tidigare opublicerat arkivmaterial tillgängliggjordes i serien *Dramaten om: Kristina Lugn, PO Enquist och Lars Norén* som ett sätt att kommentera betydelsen av dramatikerens relation till Dramaten. En unik dokumentation som byggde på erfarenheter inifrån teatern och teaterarbetet. Skådespelare, dramaturger, biblioteks- och arkivchef medverkade med minnesbilder. Ett rikt arkivmaterial från Dramatens egna uppsättningar tillgängliggjordes för allmänheten.

I arrangemanget *En kärleksfull kväll för Gunnel Lindblom* på Lilla scen visades material ur Dramatens arkiv i en gestaltad kväll om skådespelaren och regissörens långa yrkesliv.

Dramaten tog emot ett porträtt i olja av Kerstin Hedeby, föreställande Toivo Pawlo.

Repertoar

Dramaten ska ha en varierad repertoar som omfattar svenska och internationella klassiska och moderna verk samt dramatik för barn och ungdomar. Dramaten ska även beställa och framföra ny svensk dramatik samt ge utrymme åt nyskapande scenkonstnärer.

Varierad repertoar

Dramaten har ett brett förhållningssätt där ställningen som nationalscen understryks av ett internationellt perspektiv, med inriktning både på den samtida dramatiken som traditionens pjäser. I uppdraget har Dramaten också ett aktivt förhållande till publiken, genom ett rikt spektrum av föreställningar med olika tilltal.

Tabell 1. Antalet egna produktioner (inklusive turnéer).

	Antal produktioner	Antal nya produktioner
2021	22	15
2020	18	10
2019	30	19
2018	38	23
2017	37	24

Dramaten hade premiär på 15 nya produktioner samt fortsatte att spela ytterligare 5 från föregående år. *Elektra*, *Liv Strömquist tänker på sig själv* och *Maj* fick nypremiär efter att ha spelats vid ett fåtal tillfällen året innan. *Måsen* och *Ambulans* är exempel på uppsättningar som skulle haft premiär föregående år men som fick premiär i år.

Med ett utbud som spänner från musikalen *Cabaret* till klassiker som *Måsen*, via nyskrivna *Welcome to Sweden* och nyskapande uppsättningar som *Den yttersta minuten*, visar Dramaten en bred och varierad repertoar.

Antal produktioner som inte slutfördes under året var tre (*Om himlen och helvetet*, *Sårad ängel*, *Tröstrapporter*). Antalet föreställningar kommenteras under avsnittet Publik på sidan 15. Övriga arrangemang se tabell 17, sidan 33.

- Den första premiären på Stora scenen efter återöppnande av teaterhuset för publik var *Den yttersta minuten* av teaterchefen Mattias Andersson, som också regisserade. Närmare femtio skådespelare ur teaterns ensemble skapade ett både kollektivistiskt och individualistiskt verk. Föreställningen byggde på frågan ”om du bara hade en enda minut att agera på Dramatens Stora scen när teatern åter öppnar, vad skulle du välja att framföra?”
- Tjechovs *Måsen* är en klassiker som publiken fick möta i en ny klarsynt version av brittiske dramatikern John Donnelly. För regin stod Lyndsey Turner, en av den brittiska teaterns mest intressanta namn.
- Farnaz Arbabi iscensatte *Cabaret* för en ny generation.
- Koreografen Tove Sahlin Dramatendebuterade med uppsättningen *Liv död sex pop* – ett verk om att leva och dö.

- Bland urpremiärerna märktes särskilt Paula Stenström Öhmans *Ambulans*, ett intensivt drama om våld i nära relationer, baserat på intervjuer och gestaltat med traumats uppbrutna och fragmenterade dramaturgi.
- På Lilla scenen hade *Alkestis*, Euripides sällan spelade klassiker i en överskrivning av den grekiska regissören och dramatiker Elli Papakonstantinou, premiär. En ironisk, dionysisk och känslös betraktelse över äktenskapet och kärlekens pris med nyskriven musik av den kanadensiska tonsättaren Julia Kent.
- Thomas Ostermeier gjorde en svensk version av *Tillbaka till Reims* för Dramaten i samarbete med Göteborgs Stadsteater.
- Den belgiske nobelpristagaren Maurice Maeterlincks symbolistiska enaktare *Tintagiles död* (1894), för första gången översatt till svenska av Maria Björkman, framfördes som ett poetiskt och visuellt audiodrama i regi av Wilhelm Carlsson.
- Den amerikanska dramatiker Katori Halls pjäs *Bergets topp* om Martin Luther Kings sista natt i livet fick svensk premiär på Målarsalen i ett samarbete med National Black Theatre of Sweden.
- Den uppmärksammade ryske dramatiker Ivan Vrypajevs existentiella pjäs *Berusade*, i regi av Tobias Theorell, fick en digital premiär på Dramaten Play.

Unga Dramatens repertoar beskrivs under rubriken Verksamhet för barn och unga sidan 13.

Tabell 2. Antal klassiska och moderna samt svenska och internationella verk i repertoaren.

	2021	2020	2019	2018	2017
Klassiska*	3	5	7	7	11
Moderna	17	13	23	31	26
Svenska	10	12	15	23	22
Internationella	10	6	15	15	15

* Dramaten definierar ett verk som klassiskt när den upphovsrättsliga ersättningsskyldigheten upphör, dvs 70 år efter upphovsmannens dödsfall.

Tabell 3. Antal uppförda beställningsverk och andra verk skrivna på svenska.

	2021	2020	2019	2018	2017
Nya produktioner	15	10	19	23	24
- varav verk skrivna på svenska	7	7	15	12	14
- beställda verk av de svenska	7*	7	6	9	9

*Av de totala beställda verken är 2 verk utländska (skrivna på engelska och översatta till svenska). Uppförda beställningsverk och andra verk skrivna på svenska specificeras i tabell 14, sidan 31.

Nyskapande scenkonstnärer

Uppdraget att ge utrymme åt nyskapande scenkonstnärer tolkas av Dramaten både övergripande och specifikt. På teatern sker förnyelsen i samspel med traditionens erfarenheter och uttrycksmedel och det nyskapande kan visa sig genom både etablerade upphovspersoner och unga scenkonstnärer med nya estetiska förhållningssätt. Det nyskapande kan också visa sig i arbetsmetodik, liksom i användningen av teaterns tekniska uttrycksmedel.

Under året har Dramaten givit utrymme åt en rad nyskapande scenkonstnärer på en mängd olika sätt.

- *Cabaret* – en klassisk musikal som gavs ny aktualitet, form och ton genom regissören Farnaz Arbabis samtida, unga och tydligt politiska läsning av verket. Dessutom framhövd genom koreografi och musikalisk medverkan av bandet Damn!
- Den grekiska regissören Elli Papakonstantinou version av *Alkestis*, efter det antika dramat av Euripides, blev en musikalisk tolkning, med hjälp av sex sångare från Kungliga Operan och nyskriven musik av den kanadensiska tonsättaren Julia Kent.
- I *Den yttersta minuten* koreograferades Stora scenens rå-system i en modernistisk balett tillsammans med Dramatens ensemble.
- I *Tintagiles död* skapades en audiovisuell genre där ett Hörspel tillsammans med ett fotograferat bildspel framställde skådespelarna som marionetter.
- I *Hon ska heta Minou* användes det digitala verktyget Zoom för att både skapa och framföra en digital produktion.
- I *Performance Workshop: Skapa demokrati* och *Performance Workshop: Öva demokrati* har publiken utforskat demokratins grunder och utmaningar genom att aktivt delta i skådespelarledda workshoppar.
- Unga Dramaten arbetar med nyskapande scenkonst på olika sätt, vilket märks både i arbetsmetoder och i resultat. Den traditionella ordningen där en pjäs möter en regissör har välts omkull gång på gång. Att använda workshoppar för att på ett tidigt stadium involvera skådespelarnas egen kreativitet och möjlighet att påverka materialet har också varit en flitigt använd metod.

Verksamhet för barn och unga

Utgångspunkten för Dramatens satsning Unga Dramaten är att skapa scenkonst som vänder sig till barn och unga från förskoleåldern och uppåt utifrån deras perspektiv och behov. Det betyder att professionella scenkonstnärer arbetar för den unga publiken med samma ambition och konstnärliga medvetenhet som i övriga uppsättningar.

Våren präglades av att anpassa planerade produktioner till nya format för att möjliggöra publikmöten, trots restriktioner. Unga Dramaten lade därför ett stort fokus på digitala produktioner men lyckades också möta livepublik, om än i liten skala.

- Först ut var nypremiären av *Lilla Svansjön* av Claire Parson, en samproduktion med Claire Parson Dance Company.
- Dockteaterföreställningen *Världen runt Rut* av Petter Lennstrand hade urpremiär på scenkonstmuséets innergård. Efter premiären följde en utomhusturné på skolgårdar runt om i Stockholm. Under sommaren gick föreställningen på turné med Parkteatern. När hösten kom kunde föreställningen flytta in i det scenrum den var tänkt för och kunde på så sätt få en avslutande spelperiod med rätt förutsättningar.
- Den digitala liveföreställningen *Hon skall heta Minou* av Ada Berger hade urpremiär på Zoom den 13 april. Föreställningen gjordes i samarbete med Malmö Stadsteater och visades live 10 gånger. Därefter har den visats inspelad, till exempel i olika samarbeten med Stockholms universitet.
- Under konceptet *Lektioner för livet* presenterar Unga Dramaten digital klassrumsteater. Under våren fanns produktionen *Prestationsångest* med Sissela Benn att tillgå. Under hösten producerades lektion nummer två. William Spetz skrev och medverkade i *Härskartekniker* som kommer att släppas våren 2022. Fijona Jonuzi regisserade båda produktionerna.
- I *Monologprojektet* fick elever i olika åldrar öva på att skriva monologer. Texterna läses upp av skådespelare ur Dramatens ensemble. Projektet löper parallellt med övrig verksamhet och gavs särskilt mycket resurser under våren.
- Föreställningen *Ambulans* av Paula Stenström Öhman flyttades till vuxenrepertoaren och fick, på grund av pandemin, en försenad urpremiär.
- *De livrädda* av Talajeh Nasiri, i regi av Marall Nasiri, hade urpremiär på Riksteatern. Föreställningen är en samproduktion med Riksteatern. Våren 2022 kommer föreställningen till Unga Dramaten.
- Föreställningen *Liv Strömquist tänker på sig själv* kunde möta publik i full skala under hösten 2020. Under senvåren gjordes en inspelning för SVT, som blev tillgänglig för tv-publiken i november. SVT gjorde också en dokumentär om produktionsprocessen.
- *I väntan på att gå* av Alexander Mørk-Eidem slutfördes och fick sin urpremiär i november.
- *Mellanförskapet* av Dejmis Rustom Bustos i regi av Emil Rosén Adsten och Ulf Stenberg hade urpremiär i december
- *Unga Dramaten går på djupet* är en ny samtalsserie på Unga Dramaten. Först ut var ett samtal med Stina Wirsén och psykologer från Rädda barnen. Skådespelare läste också monologer som Wirsén skrivit, med utgångspunkt i barns erfarenheter av att bli omplacerade.

Tabell 4. Egna produktioner för barn och unga (inklusive turnéer).

	Antal produktioner	Antal föreställningar	Antal besökare
2021	6	229	16 007
2020	6	79	7 967
2019	6	236	52 368
2018	11	279	54 502
2017	8	288	39 065

Tabell 5. Unga Dramatens andel av Dramatens totala verksamhet (inklusive turnéer).

	Andel produktioner	Andel föreställningar	Andel besökare*
2021	21%	53%	21%
2020	33%	27%	15%
2019	21%	31%	25%
2018	29%	36%	24%
2017	22%	31%	17%

* Med besökare avses hela publiken på föreställningar av produktioner som är avsedda för barn och unga, även vuxna.

Publik

Dramaten ska nå en så stor publik som möjligt och rikta sig till såväl vuxna som barn och unga. Dramaten ska vara en angelägenhet för en publik i hela landet.

Dramaten ska sträva efter att nå nya publikgrupper och på olika sätt öka tillgängligheten. Därutöver ska Dramaten verka för att göra teatern tillgänglig för publik med funktionsnedsättning.

Dramaten ska vara en samlingspunkt för offentliga möten och samtal.

En stor publik

Dramaten ska arbeta för att nå en så stor publik som möjligt, dels genom en varierad repertoar och dels genom ett aktivt publikarbete. I Dramatens definition av publik ingår besökare som tagit sig fysiskt till Dramaten och de personer som tagit del av teaterns produktioner och aktiviteter via exempelvis TV, radio, playtjänst och internet.

Dramaten har under året arbetat hårt med beredskap för att kunna öppna för publik i salongerna med en veckas varsel. Dessutom har Dramaten arbetat för att säkra årets och kommande års repertoar trots restriktioner och begränsade arbetsförutsättningar.

Restriktionerna kring allmänna sammankomster ledde till att Dramatens scener var stängda för publik hela första halvåret. I stället erbjöds publiken produktioner, teaterföreställningar och annat innehåll genom digitala kanaler. Redan under 2020 var Dramaten tvungen att ställa om mycket av sin produktion till digitala kanaler. Denna erfarenhet underlättade det digitala arbetet under året som gått, och många produktioner nådde en stor och bred publik via digitala

kanaler. De enda föreställningarna som mötte publiken fysiskt under våren var barnföreställningarna *Världen runt Rut* och *Lilla Svansjön*.

Mer om Dramatens digitala produktioner och verksamhet på sociala medier finns under rubriken Digitala lösningar på sid 24.

Ett annat sätt att nå en bred publik är samarbeten med större mediaaktörer. I samband med att *Liv Strömquist tänker på sig själv* visades på SVT, visades även en dokumentärfilm om Ada Berger, om hennes arbete som konstnärlig ledare för Unga Dramaten, hennes konstnärskap och arbetet med föreställningen under pandemin.

I samarbete med Sveriges Radio genomfördes fem föreställningar av *Svenska berättelser*.

Under sommaren ställde Dramaten om för att åter öppna och ta emot publik enligt samhällets plan: upp till 300 i publiken med avståndsrestriktioner under tredje kvartalet och från den 1 oktober återgång till normal kapacitet.

Publiktillströmningen var god under hösten. Det fanns ett uppdämt behov av att se teater, och Dramaten lyckades på mycket kort tid uppföra ett stort antal produktioner. De flesta av dem inför slutsålda salonger. Läs mer om Dramatens repertoar under rubriken Repertoar på sidan 11. För publiksiffror se tabell nr 14.

Ytterligare ett sätt att nå en bred publik är att involvera teaterbesökarna i samtal och workshoppar. Detta har med stor framgång genomförts under året – både digitalt som på plats i Dramatens lokaler:

- Unga Dramaten lanserade en återkommande samtalsserie där första samtalet *Var är mitt hemma?* genomfördes i december i Lejonkulan.
- I Målarsalen arrangerades *Samtal om mannen*, där mäns våld mot kvinnor diskuterades.
- I Dramatenbaren genomfördes *Skapa demokrati* och *Öva demokrati*, två performanceworkshoppar i samarbete med Institutet för Framtidsstudier och Teatr Weimar.
- Publiksamtal genomfördes i samband med *Tillbaka till Reims* med författaren Didier Eribon och regissören Thomas Ostermeier.
- I samband med *Måsen* höll regissören Lyndsey Turner ett publiksamtal.
- William Kentridge hade ett mycket välbesökt publiksamtal i anslutning till *Waiting for the Sibyl*.
- Samtal med Dramatens publik har också genomförts i samband med *Den yttersta Minuten*, *Cabaret*, *Mein Kampf* och *Liv död sex pop*.

I övrigt har lärarhandledningar tagits fram för Unga Dramatens produktioner samt för *Tillbaka till Reims*, *Cabaret* och *Måsen*. Sex nya avsnitt av Dramatenpodden producerades under året, bland annat om *Cabaret* och *Ambulans*.

Året avslutades med återinförda restriktioner. Från den 1 december infördes krav på vaccinationsbevis i salonger med fler än 100 i publiken. Den 21 december kom ytterligare restriktioner med krav på vaccinationsbevis även i små salonger (20 i publiken) samt ett avståndskrav i salonger som överstiger 500 i publiken. Dramaten införde då ett maxtak för publik med 500 personer för Stora scenens salong.

Tabell 6. Totala antalet besökare och besökare till egna produktioner och gästspel (inklusive turnéer.)

	Antal besökare	Antal besökare - egna produktioner	Beläggning*
2021	74 877	65 798	79%
2020	59 532	54 903	90%
2019	236 770	205 469	88%
2018	280 555	228 367	84%
2017	272 200	226 210	76%

* kolumnen beläggning gäller produktioner och övriga arrangemang på Dramaten

Beläggningsgraden uppgick till 79%. Se specifikation i tabell 15 för totalt antal föreställningar och besökare per produktion. Anledningen till det markant lägre antalet besökare jämfört med tidigare år (år 2020 undantaget) är att teatern hållits stängd till följd av pandemirestriktioner.

Publik – och målgruppsarbete

Alla ska känna sig välkomna till Dramaten, oavsett bakgrund och tidigare erfarenhet av att se och uppleva teater. Det gäller vid alla möten med Dramaten, genom innehållet i föreställningarna, i mötet med medarbetare, kundservice och i all annan kommunikation med teatern.

Dramaten arbetar kontinuerligt med att bibehålla och förnya relationen till befintlig publik. Dramaten bedriver också ett målmedvetet arbete för att utveckla relationen till nya publikgrupper. Dels genom val av repertoar, det vill säga vad som berättas, men också genom att arbeta med hur och av vem det berättas. Dels genom att uppsöka och utforska relationen till grupper och människor som inte har teater som självklart val för upplevelsen av kultur. Dramaten har regelbundet tagit pulsen på publikens reaktioner genom enkätundersökningar i efter-besöket-mejl. Kundservice och publikmöte loggar kundärenden och har löpande dialog med övrig verksamhet för att utveckla och förbättra kommunikationskanaler och service till publiken. Särskilda samtal har förts med referensgrupper i produktionsarbetet kring vissa produktioner.

I anslutning till *Alkestis* fördes samtal med skolelever och föreningar t.ex. teatervetenskaplig institution, grekisk förening, intresserad teaterpublik med feministiskt perspektiv. Fokus i mötet var att testa dimensionerna utöver själva skådespelet: så som musiken, interaktionen, känslan.

I anslutning till *Liv död sex pop* bjöds referenspublik, bland annat personer med erfarenhet av begränsad tillgänglighet (bl.a. rullstolsåkare) in. Fokus var att testa Dramatens tillgänglighet, testa konceptet och tematik för föreställningen.

Dramaten förstärkte kommunikationsavdelningen med två projektanställningar för att publikarbete med ökat fokus på arbetet med barn, unga och skolor och för att nå och bjuda in ny publik och nya besökare, som inte tidigare haft en relation till Dramaten.

Under året inleddes ett samarbete med Global Village – Järvaveckan. Aktiviteter kommer att ske både lokalt och i Dramatens lokaler. Projektet offentliggjordes i oktober. Järvaveckan genomförs i juni 2022.

Dramaten har också inlett samtal med Huddinge kommun med anledning av de nya verkstäder och ateljéer i Flemingsberg som invigs 2024. Syftet är att undersöka å ena sidan hur Dramaten kan bidra till visionen om Flemingsberg som en levande stadsdel med en mix av kultur, högre utbildning och näringsliv, å andra sidan hur Dramaten på olika sätt kan engagera sig i projekt som skapar intresse för teaterkonsten.

Under oktober genomfördes en kampanj riktad mot målgruppen under 26, U26, där huvudbudskapet var det fördelaktiga biljettpriset, som gäller för alla scener. Cirka 16 procent av den totala biljettförsäljningen var U26 biljetter.

Unga Dramatens uppsättningar lockar många förstagångsbesökare. Men även föreställningarna *Den yttersta minuten*, *Elektra*, *Cabaret* och *Måsen* besöktes av skolklasser och unga under 26 år.

Dramaten utvecklade och lanserade en ny webbsida med en mer enhetlig visuell upplevelse kring det konstnärliga uppdraget och en förbättrad användarupplevelse. I den första delen av arbetet genomfördes bland annat:

- Ny webbdesign som går i linje med Dramatens nya visuella identitet.
- Enklare och snabbare biljettköp till en eller flera föreställningar.
- Mer stöd för video och andra rörliga bilder för att inspirera till ett teaterbesök.
- Förbättrad sökfunktion
- Tvåspråkig webbsida. Svenska och engelska.

En angelägenhet för hela landet

Dramatens verksamhet ska inte vara begränsad enbart till de som är bosatta i teaterns närområde utan ska i största möjliga mån vara tillgänglig för människor i hela landet. Genom turnéer, gästspel, digitala sändningar, tv- och radiosändningar ska hela Sveriges befolkning kunna ta del av verksamheten.

Möjligheten att turnera har varit starkt begränsad. Därför har Dramaten i huvudsak nått publik i hela landet genom att tillgängliggöra produktioner digitalt. Se avsnitt En stor publik på sidan 15 och Digitala lösningar på sidan 21.

Ett stort fokus har legat på att tillgängliggöra innehåll för barn och ungdomar. *Världen runt Rut* spelades för förskolebarn utomhus, på skolor och på turné med Parkteatern. Med *Monologprojektet* fick mellan- och högstadiel elever möjlighet att skriva texter som dramatiserades av Dramatens skådespelare. Med *Lektioner för livet: Prestationsångest*, skapades ett digitalt skolmaterial för dialog om olika livsteman med högstadie- och gymnasieelever.

Nya publikgrupper och ökad tillgänglighet

Dramatens utbud ska vara pluralistiskt och engagerande för befintlig och ny publik och väcka intresse hos olika grupper i samhället. Mötet med publiken tillsammans med utvecklingen av teaterkonsten är grunden för uppdraget.

Ett tillgänglighetsprojekt genomfördes och var i stora delar klart till premiären av *Liv död sex pop* på Stora scenen i december. Den utvändiga hissen fick stort genomslag i media, både i sociala som traditionella medier och hissens utformning har väckt uppmärksamhet och intresse för Dramatens tillgänglighetsarbete. Det är uppenbart att Dramaten som byggnad berör människor.

Måsen syntolkades en gång under hösten.

Dramaten har erbjudit engelska och svenska undertexter till: *Den yttersta minuten*, *Cabaret*, *Tillbaka till Reims*, *Måsen*, *Alkestis* och *Mein kampf*.

Tillgänglighet för publik med funktionsvariation

Dramaten ska vara en välkomnande plats för besökare och publik. Dramaten ska utforma föreställningar, lokaler och kommunikation på ett sådant sätt att dessa görs tillgängliga för alla.

Dramaten har i samarbete med Statens fastighetsverk genomfört ett projekt för att förbättra husets fysiska tillgänglighet. Målet är att det ska vara möjligt för fler – oavsett fysiska förutsättningar – att besöka Dramaten som publik samt att arbeta med att skapa scenkonst på nationalscenen.

Den publika huvudentrén och Stora scenen har gjorts mer tillgängliga för rullstolsburna som nu på ett smidigt sätt kan välkomnas till Dramaten via stora trappan. Utanför huvudentrén och i foajén upp till parkett har hissar med assisterad dörröppning byggts.

För att förenkla för skådespelare och andra medarbetare med funktionsvariation att ta sig till Stora scenen, artistfoajén, loger, repetitionssalar och personalmatsal har flera ombyggnader genomförts. En ny trapphiss, flera rullstolsramper och anpassade toaletter har installerats. Bakom scenen har ett arbete med dörrautomatik genomförts. Förbättringar har även gjorts för att tillgängliggöra gemensamma ytor bakom scenen. Bland annat har golv byggts om för att hantera nivåskillnader. Rullstolsplatserna i salongen på Stora scenen har ökat från fyra till tolv möjliga platser. De är placerade på bästa plats på parkett.

Arbetet har genomförts med hänsyn till kulturhistoriska värden, vilket i vissa delar varit byggnadstekniskt komplicerat. Genom noggrant samarbete mellan Dramatens fastighetsavdelning och Statens fastighetsverk samt med skickliga hantverkare, arkitekter, byggnadsantikvarier och konsulter har lösningar tagits fram.

Tillgänglighetsarbetet kommer framgent att omfatta fler scener och lokalytor inom Dramatens verksamhet. Lilla scenen har idag två rullstolsplatser samt platser för två permobiler. Övriga scener har flexibla gradänger som ofta ändras mellan olika produktioner, även i dessa lokaler finns plats för rullstolar.

Stora scenen har hörslinga. Lilla scenen, Målarsalen, Lejonkulan och Elverket är utrustade med IR-slingor. Hörlurar med inbyggda IR-mottagare och IR-mottagare för egen hörapparat finns att låna hos publikvärdarna vid varje scen. Stora scenen och Lilla scenen är även utrustade med teleslinga som ställs in för den egna hörapparaten.

En annan del i arbetet med att öka tillgängligheten är bland annat att erbjuda fler föreställningar som textas, både till svenska och andra språk, och föreställningar med syntolkning. Stora scenen har sådan utrustning för textning.

Under avsnittet Publik på sidan 15 redovisas aktiviteter för att nå nya publik.

Tabell 7. Syntolkning och textade föreställningar.

	2021	2020	2019	2018	2017
Syntolkning, antal produktioner	1	1	2	2	0
Textning, antal produktioner	6 ^[1]	3	11 ^[2]	20 ^[3]	16 ^[4]
Textning, antal föreställningar	16 ^[5]	15 ^[6]	42	53 ^[7]	78 ^[8]
Teckentolkade föreställningar	-	-	2	-	1

^[1] Alla till svenska och engelska

^[2] varav 5 på svenska och 6 på svenska och engelska

^[3] varav 3 på engelska och svenska och 13 på engelska

^[4] varav 7 på engelska och svenska

^[5] varav 13 på engelska och 3 på svenska och engelska parallellt.

^[6] varav 2 på svenska, 8 på svenska och engelska och 5 på svenska, engelska och arabiska

^[7] varav 31 på engelska och svenska

^[8] varav 31 på engelska

Teatern som samlingspunkt

Teatern fungerar som en samlingspunkt för publiken, både fysisk och digitalt.

Teaterbyggnaden står i centrum och man kan tala om ett utrymme mellan gatan och teatersalongen, som samtidigt är ett utrymme mellan det privata och det samhälleliga.

Digitaliseringen möjliggör en förlängning i tid och rum av dessa möten.

Dramaten har genomfört läsningar med svenska och internationella författare och poeter, Spoken Word-kvällar, publiksamtal, debatter om aktuella samhällsfrågor, samt deltagit i Kulturnatten. Under året har digitala introduktioner tagits fram till sex premiärer.

En rad publika livesamtal och dialoger har genomförts under ledning av teaterchefen. Dels med teatrar och konstnärer internationellt, dels med teaterpubliken i Sverige. Samtalen har givit nya insikter om teaterns möjligheter och utmaningar, samt en möjlighet till direktdialog med publik i hela Sverige.

Exempel på genomförda aktiviteter:

- *Svenska berättelser på scen*
- Samtal om dramatiker på Dramaten Play i serien *Dramaten om Kristina Lugn, P O Enquist och Lars Norén*.
- Deltagande i *Kulturnatten*
- *Doktor Glas*, en ljudpromenad
- Performanceworkshop, *Skapa demokrati*
- Spoken word, *Gruppterapi för pandemipåverkade poeter*
- Publiksamtal och läsning av *Belarus(sia)* med bland andra Svenska institutet och Svenska PEN, som en del av den större rörelsen att uppmärksamma situationen i Belarus.
- Publiksamtal *Tillbaka till Reims, Måsen, Den yttersta minuten* och *Liv död sex pop*
- *Samtal om mannen – Unga Dramaten går på djupet*
- Sex nya avsnitt av *Dramatenpodden* har publicerats - en blandning av konstnärliga scensamtal, samarbeten med andra institutioner och studioinspelningar.
- Den årliga Nobelläsningen genomfördes i samarbete med Albert Bonniers Förlag och Tidskriften Karavan.

Digitala lösningar

Dramaten ska främja tillgång till scenkonst av hög kvalitet i hela landet genom utveckling av digitala lösningar.

Dramaten är Sveriges nationalscen och tillgängliggör med hjälp av digitala kanaler utbud och innehåll av hög kvalitet för människor i hela Sverige. Dramaten utvecklar relationen och dialogen med publiken men också uttrycksformerna för hur teater uppstår och vad teater kan vara.

Dramaten arbetar med digitalisering i huvudsak inom fyra huvudområden:

- Att genom olika digitala kanaler och samarbeten tillgängliggöra teater, annat innehåll samt arkivmaterial.
- Att utveckla teaterinnehåll och former för teater på nya sätt.
- Att utveckla relation och dialog med publiken.
- Att förenkla, effektivisera och utveckla verksamheten internt med digitala verktyg, ny teknik och nya lösningar.

När publiken inte kunde komma till teatern har Dramaten verkat för att nå publiken med innehåll digitalt. Framförallt genom Dramaten Play, tabell 21.

Dramaten Play visade egenproducerade produktioner och livesändningar, tabell 8. Utöver det har det tillkommit ett stort antal visningar och lyssningar av produktioner som gjorts i samarbete med bland andra SVT, Sveriges Radio och Svenska institutet. *Svenska berättelser på scen*, i samarbete med Sveriges Radio, nådde 1 327 859 lyssnare genom Dramatens livesändning, on demand-tjänst samt via Sveriges Radios webb.

De stora skillnaderna i redovisningen av digitala visningar mellan 2020 och 2021, beror i huvudsak på att Dramaten under 2020 och första halvåret 2021, kunnat tillgängliggöra ett stort antal tidigare populära föreställningar, en rad nya digitala produktioner, samarrangemang av de digitala festivalerna *Osäkerhetens tid* och *Stories from Europe*. Detta på grund av ett särskilt pandemikopplat rättighetsavtal för visningar av utbud. Avtalet löpte ut den 31 augusti. Utbudet digitalt har totalt sett varit mindre under 2021 än 2020.

De minskade visningarna för Facebook live beror delvis på att Dramaten under 2020 hade en viral Facebook-succé, då ett klipp med livesänt intro med en skådespelare i anslutning till tidigare inspelad teaterproduktion (VD) på Dramaten Play, fick 500 000 av det totala antalet Facebook live-visningar. Under 2021 hade Dramaten ingen motsvarande viral succé.

Tabell 8. Video via digitala kanaler (antal visningar/uppspelningar/besökare).

	2021	2020	2019	2018	2017
Youtube (video/trailers/kortare klipp)*	134 700	228 047	269 900	248 000	278 917
Facebook (video/livesändningar)	108 500	793 300	324 000	1 382 942	1 086 824
Soundcloud (podcasts)	7 471	11 977	6 580	1 864	3 550
Vimeo NY (video/föreställningar/livesändningar)**	59 000	164 000			
Dramaten Play***	163 915	376 427			

*Youtube och Vimeo är inbäddade videospelare som används på Dramatens webbplats.

** På Vimeo ligger hela föreställningar som visas på Dramaten Play.

*** *Dramaten.se/play* samt undersidor. Dramaten Play är Dramatens plattform och visar i huvudsak livesändningar och föreställningar via Vimeo. Dramaten Play relanserades i mars 2020.

Genomförda produktioner där Dramaten utvecklade innehåll och form för att möta en ny teaterverklighet är till exempel *Hon ska heta Minou*, *Publiksamtal från en publikstängd teater* och *Konst och kris*.

För att stärka relationerna med publiken fortsatte Dramaten att arbeta med digitala och sociala medier. Flödet i Instagram, genom så kallade Insta stories, förstärktes med publikationer kopplade till repertoaren. Facebook hade fortsatt flest följare.

Dramatens hemsida hade 555 000 unika besökare med 819 000 sessioner. Detta är en minskning på 24 procent respektive 31 procent från föregående år. Minskningen kan bero på att Dramaten inte genomförde lika många digitala evenemang vilket inneburit ett minskat utbud på Dramaten Play. I samband med övergången till den nya hemsidan finns ett mörkertal för de besökare som inte godkänt cookies.

En webbplatsbesökare är siffran på unika användare som besökt hemsidan, en användare kan generera ett flertal sessioner. Exempelvis om en användare besöker hemsida två dagar i rad kommer detta räknas som ett besök och två sessioner. Värt att notera är att under 2021 varade webbplatsessionerna 11 procent längre tid och innehöll 16 procent fler besökta sidor.

Tabell 9. Antal följare per kommunikationskanal.

Kanal	2021	2020	2019	2018	2017
Facebook	41 015	40 147	39 275	36 972	35 010
Twitter	8 067	8 116	8 171	8 127	8 221
Instagram	30 700	28 235	25 994	22 318	18 700
Youtube	2 070	1 860	1 559		

Medarbetarnas kompetens för genomförande av digitala möten och distansarbete har vidareutvecklats och är idag en integrerad del av verksamheten. Detta bidrar till ökad tillgänglighet och effektivitet, både inom ramen för Dramaten och i förhållande till andra parter, nationellt och internationellt.

Att tillgängliggöra teater och annat innehåll digitalt är ett långsiktigt arbete. De kommande åren krävs ytterligare insatser och resurser för att uppdraget ska kunna utvecklas. Det gäller till exempel rättigheter, samverkan, teknik och strategier för distribution.

De tillfälliga lokala pandemiavtal som slöts mellan arbetsgivare och flera fackförbund om digitala tillgängliggöranden, möjliggjorde ett brett innehåll i Dramaten Play fram till sista augusti. Dramaten och arbetstagarparten strävar efter en lösning för en rad olika digitala områden. Parterna ser ett behov av att ytterligare utforska både hur tillgängliggörandet ska användas samt för ersättningsnivåer. Förhandlingsläget har inte möjliggjort samma mängd utbud på webbplatsen som under det tillfälliga avtalet.

Tvärsektoriella perspektiv

Dramaten ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets-, tillgänglighets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete. Dramaten ska också synliggöra sitt förebyggande och främjande arbete för att motverka sexuella trakasserier och andra former av diskriminering samt på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter enligt diskrimineringslagen (2008:567).

Dramaten ska vara en teater där alla känner sig välkomna och inkluderade, oberoende av individens förutsättningar. Det gäller både medarbetare och besökare. Dramaten strävar efter en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män och arbetar med professionalism, mångfald och inkludering inom alla områden.

Dramaten har fortsatt att utveckla arbetsmiljöarbetet. Det gäller organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö, samt inkludering och involvering i arbetet med att utveckla arbetsplatsens förutsättningar. Arbetsmiljöarbetet utvecklas genom metoden “undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp”.

Arbetet för att skapa en inkluderande arbetsmiljö har sin utgångspunkt i arbetsmiljölagen och diskrimineringslagen samt i interna policys, handlingsplaner och rutiner. Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare sker inom en rad etablerade forum och mötesformer.

Dramatens arbetssätt innebär ett återkommande arbete med att tydliggöra och levandegöra chefs- och ledaransvar samt rutiner. Medarbetare och chefer har god kännedom om hur det förebyggande arbetet går till och hur man ska agera vid uppkomna fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande särbehandling. Det finns en rad förklarande dokument med tydligt angivna metoder och kontaktvägar. Dokumenten uppdateras årligen.

För att fånga upp insikter, erfarenheter och behov från arbetet under pandemins förutsättningar tog Dramaten under våren hjälp av två organisationspsykologer. 25 medarbetare inom olika yrkesgrupper djupintervjuades. Att hantera pandemin under så lång tid har påverkat arbetsförutsättningarna för både chefer och medarbetare. Slutsatserna sammanställdes i en rapport och har legat till grund för ledar- och chefsutveckling under hösten. Fokus var metoder för samarbete, kommunikation, konflikthantering, dialog och förebyggande arbete.

Dramaten har påbörjat ett arbete med en mångfaldscertifiering tillsammans med extern aktör. Certifieringen innebär en kartläggning av organisationens styrdokument, varumärke och rutiner avseende rekrytering, arbetsmiljö, inkludering och trivsel. För att ytterligare utveckla förutsättningarna att bli en mer inkluderande arbetsplats planeras en särskild insats kommande år.

Dramaten arbetar även med kompetensbaserad rekrytering som en av flera åtgärder för att motverka diskriminering.

Dramaten har sedan flera år tillbaka arbetat systematiskt med förebyggande arbete för att motverka sexuella trakasserier och andra former av diskriminering. Rutiner, handhavande och styrdokument utvärderas och justeras årligen. En del av arbetet sker med stöd av olika branschgemensamma forum.

Där delas kunskap för att utveckla och förbättra arbetsmiljöförutsättningarna inom hela scenkonstområdet. Bland annat deltar Dramaten i Svensk Scenkonsts råd för likabehandling och jämställdhet.

Dramaten har deltagit i flera olika arbetsgrupper i det partsgemensamma arbetet med att ta fram handledningar för en bemötandekod och för intima scener. Dramaten fortsätter att i relevanta produktioner anlita intimitetskoordinator eller annan expertis för att ytterligare öka professionaliteten i nära arbetssituationer på scenen.

För att underlätta incidentrapportering inom alla arbetsmiljöområden har Dramaten introducerat ett lättanvänt digitalt arbetsmiljöverktyg i form av en app. Syftet är en enklare och snabbare rapportering av tillbud och arbetsskador. I appen finns också tillgång till alla teaterns policys och rutiner för arbetsmiljöarbetet.

Under december genomförde Dramaten en medarbetarundersökning. Resultatet kommer att följas upp med handlingsplaner avdelningsvis våren 2022.

Det tillgänglighetsprojekt som genomförts i Thaliahuset har väsentligt förbättrat förutsättningen för medarbetare och besökare med funktionsvariation. Detta redovisas på sidan 19 under rubriken Tillgänglighet för publik med funktionsvariation.

Barnperspektivet tolkas och beskrivs under rubriken Verksamhet för barn och unga på sidan 13.

Det internationella och interkulturella utbytet och samarbetet finns beskrivet under rubriken Internationellt arbete på sidan 7.

Dramaten strävar efter att ha en jämn könsfördelning i alla yrkesgrupper, med förklarbara skillnader över tid kopplade till det konstnärliga uppdraget. Som helhet har Dramaten en personalsammansättning med jämn könsfördelning. Av de olika personalkategorierna har tekniker en jämn fördelning, medan administratörer, konstnärlig personal och ledning har en överrepresentation av kvinnor. Inom gruppen tekniker finns några yrkesområden som är kvinno- eller mansdominerade, exempelvis scentekniker (män) samt påklädare, skräddare och sufflörer (kvinnor).

Tabell 10. Kvinnor och män per kategori (tillsvidareanställda och långtidsanställda).

	2021*			2020			2019		
	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor
Administrativ	40	11	78%	31	10	76%	31	9	78%
Konstnärlig	37	27	58%	32	23	58%	41	26	61%
Teknisk	59	62	49%	57	54	51%	59	59	50%
Totalt	136	100	58%	120	87	58%	131	94	58%

*2021 mäter Dramaten personalstatistik med ett nytt verktyg men då siffrorna inte ändrats markant från tidigare år har en eventuell skillnad inte analyserats.

Tabell 11. Kvinnor och män som är avdelningschefer eller sektionsansvariga.

	2021			2020			2019		
	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor
Avdelningschef	6	2	75%	6	2	75%	5	1	83%
Sektionsansvarig	7	6	53%	7	8	47%	6	8	43%
Totalt	13	8	61%	13	10	55%	11	9	55%

Samverkan

Dramaten ska i samarbete med andra aktörer verka för att kulturen ska komma fler till del i hela landet. I syfte att stärka scenkonsten, vården av kulturarvet och kulturskaparnas villkor ska Dramaten och Kungliga Operan AB utveckla sitt samarbete. Utgångspunkten ska vara att främja effektivitet och kvalitet i verksamheterna.

Dramaten ska samverka med utbildningarna inom scenkonstområdet.

Dramaten ska även samverka med andra aktörer för att utveckla verksamheten. I detta ingår att verka för att ideella organisationer och andra delar av det civila samhället involveras.

Samverkan med Kungliga Operan AB

Dramaten och Operan samverkar och utbyter kompetens inom en rad områden för att värna scenkonsten och ett effektivt resursutnyttjande.

Dramaten och Operan arbetar kontinuerligt med att utveckla samverkan inom områden som upphandlingar, teknik, arbetsmetodik, digitalisering, hållbarhet samt konstnärliga projekt.

Under året fortgick samarbetet med Operan inom ramen för färdigställandet av respektive teaters övermaskinerier. Samarbetet innebär att husen i allt väsentligt har samma leverantör och systemlösning. Bedömningen är att detta har potential till verksamhetsmässiga och ekonomiska fördelar över tid.

För Dramatens del innebär färdigställandet av tågvindprojektet att ett huvudmål har uppnåtts och att Dramaten sedan den 1 juli har ett godkänt och helt nytt övermaskineri på Stora scenen.

Projektet har pågått i fem år med bland annat två internationella upphandlingsprocesser, en leverantörskonkurs, en återstart av gammalt maskineri och en rekonstruktion av projektet. Sedan starten har ett hundratal personer från ett tjugotal leverantörer och ett tiotal länder arbetat i huset. En helt ny vinsk har tagits fram, som lever upp till moderna och högt ställda säkerhetskrav och som har hög prestanda.

Vidare har byggnaden och taket förstärkts för att tåla betydligt större laster än tidigare. Sammantaget innebär installationerna många nya möjligheter för Dramatens teaterproduktion, såväl tekniskt som konstnärligt.

Samarbete kring nya verkstäder och ateljéer för de båda teaterhusen fortsätter. Projektet har fördjupats och fortskrider enligt tidplan. Projektet bygger på utökad samverkan och samarbete, minskade och fler gemensamma ytor samt nya arbetsflöden. Syftet är att kunna bibehålla och utveckla hantverksskickligheten i ateljéer och dekorverkstäder, vilket är en viktig del i det konstnärliga uppdraget. Det är även viktigt för bästa möjliga ekonomiska lösning och effektivitet.

I februari undertecknades ett gemensamt avtal med Faberge AB, för inflyttning juni 2024. Arbetet med ny lagerlösning har under hösten konkretiserats och en rad möjliga alternativ utreds. Utformandet av framtida samarbetsavtal har påbörjats.

Årets konstnärliga samarbete med Operan var *Alkestis*. Operan lånade ut kormästare samt sex korister att medverka i Dramatens uppsättning på Lilla scenen. Dessutom sändes *Jenny Lind 200 år – en hyllningskonsert* på Operan Play.

Samverkan med utbildningarna

Dramaten ska ha ett aktivt utbyte med skolor inom scenkonstområdet för att bidra till utbildningarnas kvalitet, få del av nya rön och skapa kontakt med studenter inför deras inträde på arbetsmarknaden.

Dramaten har ett långsiktigt samarbetsavtal med Stockholms universitet, SU. Syftet är att skapa förutsättningar för utveckling, där organisationerna drar nytta av varandras kompetenser. Frågor kring hållbarhet, styrmodeller, digitalisering, barn och ungas behov av konst är några av områdena som utforskas. Under året har samarbetet utvecklats med ett särskilt fokus på miljö, klimat och hållbarhet.

I november genomförde Dramaten och arbetsgruppen från Stockholms universitet en workshop med rubriken *Klimatkrisens påverkan på teatern och framtida radikalt förändrade arbetssätt på Stockholms universitet* med ett tjugotal deltagare från båda organisationerna. Syftet var att generera idéer om samverkan kring forskning och utbildning med fokus på hur man kan producera teater utan att göra alltför stora avtryck på klimat och miljö.

Under våren kommer fem studenter från Data- och systemvetenskapliga institutionen att skriva sina C-uppsatser i ämnet Digitaliserade guidade visningar. Studenterna ska utforska hur digitala guidade visningar skulle kunna öka tillgänglighet och intresse för föreställningarna och huset som helhet.

SU och Dramaten undersöker även om studenter från Kulturgeografiska institutionen och Stockholm Resilience Center kan genomföra självständiga arbeten som ska undersöka verkstädernas förutsättningar och föreslå metoder och maskiner för att få de nya verkstäderna att uppfylla Dramatens miljömål.

Dramaten fortsätter att stödja yrkeshögskoleutbildningar inom flera områden. Mest framträdande har engagemanget i utbildningen för scentekniker varit. Bland annat i form av rådgivning och deltagande i utvecklingsarbetet för utbildningen. Vidare har praktikanter för så kallat Lärande i arbetslivet, LIA, tagits emot. Utbildningen genomförs i regi av Frans Schartaus Handelsinstitut. Dramatens verkstäder har under året även handlett en praktikant från Hantverksakademin.

Dramaten har tagit emot en praktikant från Teaterhögskolan i Malmö samt en praktikant från Stockholms dramatiska högskola. En praktikant från Teatervetenskapliga fakulteten och performativa praktiker/performancestudier på Köpenhamns universitet, har följt dramaturgens arbete i *Liv död sex pop*.

Teateralliansen och Arbetsförmedlingen Kultur arrangerade i samarbete med Dramaten en audition under två dagar för att studenter som tagit examen under pandemin skulle få möjlighet att träffa och presentera sig för presumtiva arbetsgivare som teaterchefer, regissörer, ensemblechefer och castare. Arrangemanget genomfördes i Målarsalen.

På grund av pandemin har Dramaten enbart haft möjlighet att följa teaterhögskolornas redovisningsarbete digitalt.

Samverkan med andra aktörer

Dramaten samverkar med andra för att nå ut till fler, få nya infallsvinklar i verksamheten och möjliggöra angelägna projekt. Samarbetsparter finns exempelvis bland kulturinstitutionerna, inom näringslivet samt i den ideella sektorn och föreningslivet.

Dramaten har genomfört en rad samarbeten, exempelvis:

- Dansens Hus med att gemensamt driva scenen Elverket vidare
- Deklaration för en stark demokrati – ett samarbete med Kommittén Demokratin 100 år
- National Black Theatre of Sweden med samproduktionen *Bergets topp*
- Teater Fryshuset med Unga Dramatens produktioner *Mellanförskapet* och *Bye bye bror*
- *Choirland* i samarbete med Konserthuset och Eric Ericsons Kammarkör
- *En kärleksfull kväll för Gunnel Lindblom* med SFI, SF Studios, Stiftelsen Ingmar Bergman
- Det internationella teaternätverket Stages
- Malmö Stadsteater med samproduktionen *Hon ska heta Minou*
- Svenska institutet, Svenska Pen med arrangemanget *Belarus omkullkastat*
- Institutet för framtidsstudier, Teatr Weimar och Teaterhögskolan i Malmö med produktionerna *Skapa Demokrati* och *Öva Demokrati*
- Vetenskapsrådet – seminariet Skogen 2080
- Göteborgs Stadsteater med samproduktionen *Tillbaka till Reims*
- Teater Galeasen i samband med produktionen *Irakisk Kristus*
- Strindbergs Intima Teater – produktionerna *Gustav Vasa* och *Fröken Julie*
- *Samtal om mannen* i samarbete med bokförlaget Forum och föreningen Män
- Sveriges Radio i *Svenska berättelser på scen*
- Nobelläsningen i samarbete med Albert Bonniers Förlag och Tidskriften Karavan
- Lumor i samproduktionen *Ambulans*
- *Världen runt Rut* spelades på turné med Parkteatern
- Riksteatern i samproduktionen *De livrädda*
- Judisk kultur i samband med gästspelet av *I väntan på Godot*
- Teaterhögskolan i Malmö och Teatr Weimar i samband med *Welcome to Sweden*.
- SVT i samband med inspelning av dokumentären *Kom på fest med Ada Berger* samt sändningen av *Liv Strömquist tänker på sig själv*.

- Arabiska Teatern i samarbete med en iscensatt läsning av *Ett drömspel*, framförd på arabiska.
- Nobel Week Lights under Nobelveckan, i samarbete med Nobel Prize Museum.
- Fortsatt arbete med Materialmagasinet – ett hållbarhetsprojekt med syfte att återanvända material från utställningsproduktioner. Ett samarbete mellan Stockholms Stad, Liljevalchs och en rad ytterligare kulturinstitutioner.

Pandemipåverkan

Under huvuddelen av året var digitala kanaler den enda möjligheten att tillgängliggöra teater för publiken. Det var en stor glädje och lättnad för Dramatens medarbetare att åter kunna spela teater och möta publik i salongerna från den 27 augusti. Huvuddelen av de produktioner som togs fram och utvecklades under hösten 2020 och våren 2021 spelades under hösten på Dramatens scener. Detta tillsammans med en rad nya produktioner och internationella gästspel.

Coronapandemin gjorde teaterarbetet utmanande och svårplanerat hela året, dels eftersom teater kräver lång planeringshorisont, dels för att förutsättningarna förändrats så många gånger. Det har lett till utmaningar i att ställa om snabbt, prognosticera och klara av ekonomiska åtaganden och klara av att hålla de konstnärliga processerna i gång.

Trots att teatern öppnade och fylldes av publik under hösten fortsatte perioden att vara utmanande. Fortsatt covidhantering av medarbetare, publikens vilja och benägenhet att köpa biljetter och smittlägets utveckling i samhället har förändrat förutsättningarna för teaterverksamheten. Förutsättningen för biljettförsäljningen och intäkter har varit utmanande, osäkra och begränsade. Försäljningen är i ofas jämfört med normala cykler som är betydligt längre. Dramaten delar situationen med övriga teatrar i Sverige, inklusive operahus och privatteatrar.

Trots den positiva utvecklingen av vaccinationer och möjlighet till tester fortsätter covid att vara en utmaning – särskilt för ensemblen, föreställningsbunden personal och regissörer. Teatern måste förhålla sig till minsta sjukdomssymtom, vilket följs av covid-tester, stress kring när personen kan vara tillbaka i arbete, omfattande arbete med hög frekvens på inbopp, vilket accentuerats ytterligare i samband med premiärupplopp.

Dramaten har vidtagit åtgärder för att fortsatt utveckla och upprätthålla teateruppdraget och för att minska kostnader inom en rad områden. Sedan pandemin bröt ut har Dramaten varit i tät dialog med Kulturdepartementet. Fyra extraprognoser och redogörelser har lämnats till departementet. Beslut om förändringar har förankrats löpande. Det extra anslaget i höständringsbudgeten om 10 miljoner kronor för kompensation av uteblivna recettintäkter var en avgörande förutsättning för att kunna fortsätta teaterarbetet och inte skada förutsättningen för teaterarbetet på längre sikt.

Pandemins påverkan på teatern går, är när detta skrivs in på sitt tredje år. Den senaste fasen av ökad smitta och nya restriktioner från december 2021 har redan fått stor påverkan på 2022. Av 89 planerade föreställningar i januari, tvingades Dramaten att ställa in 53 på grund av covid-relaterad frånvaro. Trots lättnad i skrivande stund är bedömningen att det första kvartalet i stora delar redan är förlorat intäktsmässigt. Även mars och resten av våren kommer att påverkas men förhoppningsvis i mindre utsträckning.

Dramaten är en betydande arbetsgivare för konstnärer och frilansande medarbetare inom en rad yrkesområden. Det är av högsta vikt att Dramaten med kraft, nu och framåt, fortsätter utvecklingen kring nationalscenens olika riktningar. Såväl i förhållande till utvecklingen av teaterkonsten och samarbeten med konstnärer och team – nationellt och internationellt - samt när det gäller Dramaten som mötesplats och arbetsplats. Kraftfull satsning, omstart och återstart är det som behöver ske.

Eget kapital

Dramaten ska ha ett mål för storleken på det egna kapitalet som ger en stabil ekonomisk grund för verksamheten. Det ankommer på Dramaten att genom det egna resultatet säkerställa ett eget kapital som ger ekonomisk stabilitet.

Dramatens mål är att bolagets totala egna kapital över tid ska uppgå till 28 mnkr i genomsnitt under en löpande femårsperiod samt att inte understiga 20 mnkr. Det egna kapitalet bidrar till en stabil ekonomisk grund för bolaget och medger att resultatet kan balanseras mellan åren. Därmed skapas ett handlingsutrymme i styrningen av verksamheten.

Resultatet för Dramatens verksamhet har historiskt varierat mellan åren vilket främst är en följd av recettintäkternas variationer. Under den senaste tioårsperioden har dessa legat inom spannet 33-56 miljoner kronor. Pandemin och samhällsrestriktionerna får långvarig påverkan på ekonomin.

Recettintäkterna för året var budgeterade till 32,6 miljoner kronor. De justerade siffrorna för publikbegräsningar var 1,8 miljoner kronor (vid 50 personer) och 8,1 miljoner kronor (vid 300 personer).

Utfallet för recettintäkter 2021 är 17,1 miljoner kronor.

Extra anslag för intäktsbortfall om 10 miljoner kronor beslutades och tilldelades Dramaten i höständringsbudgeten.

Med anledning av pandemins effekter även kommande år, har Dramaten valt att balansera/periodisera 5 miljoner kronor, hälften av det extra anslaget till kommande 2022.

Med ett positivt resultat om 4,8 miljoner kronor efter periodiseringen, uppgår det egna kapitalet till 32 miljoner kronor vilket är något över målsättningen för det egna kapitalet.

Tabell 12. Det egna kapitalets utveckling.

Tkr	2021	2020	2019	2018	2017
Bundet eget kapital	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100
Fritt eget kapital	16 957	11 801	20 665	22 844	17 435
Årets resultat	4 565	5 270	-8 864	-2 179	5 409
Eget kapital	31 736	27 171	21 901	30 765	32 944

Övrig rapportering

Tabell 13. Utveckling av vissa intäkt- och kostnadsslag.

Tkr	2021	2020	2019	2018	2017
Statligt bidrag, Bergmanfestivalen		-	-	3 000	-
Statligt bidrag	5 000	16 131	-	50	497
Mellanstatliga organ		-	-	-	108
Icke-statliga bidrag		-	169	2 920	-
Hyreskostnader	16 256	20 476	21 266	19 978	19 526
Kostnadshyran	14 154	14 154	7 259	14 154	14 154
El- och uppvärmningskostnader	1 896	1 650	1 932	1 990	1 750

Övriga tabeller

Tabell 14. Uppförda beställningsverk och andra verk skrivna på svenska.*

	Produktion	Dramatiker	Scen
2021	B Den yttersta minuten	Mattias Andersson	Stora scenen
	B Liv Död Sex Pop	Malin Holgersson	Stora scenen
	B Ambulans	Paula Stenström Öhman	Målarsalen
	B Mellanförskapet	Dejmis Rustom Bustom	Tornrummet
	B I väntan på att gå	Alexander Mørk-Eidem	Lejonkulan
	B Världen runt Rut	Petter Lennstrand	Lejonkulan
	B Hon ska heta Minou	Ada Berger	Digitalt
	Maj	Pia Gradvall/Magnus Lindman	Lilla scenen
	Liv Strömquist tänker på sig själv	Ada Berger/Liv Strömquist	Lilla scenen
	Sufflören	Anderas T Olsson	Lilla scenen
2020	B Röde Orm	Alexander Mørk-Eidem	Stora scenen
	B Determinism	Mattias Andersson	Lilla scenen
	B Maj	Pia Gradvall/Magnus Lindman	Lilla scenen
	B Liv Strömquist tänker på sig själv	Ada Berger/Liv Strömquist	Lilla scenen
	B Till Kärlekens Antarktis	Nina Jeppsson	Målarsalen
	Den sårade Divan	Emma Broström/Kajsa Isakson	Målarsalen
	B Får jag vara med?	Stina Wirsén	Lejonkulan

	Vi som fick leva om våra liv	Mattias Andersson	Elverket
	B Kvinnostaden	Staffan Valdemar Holm/Irena Kraus	Elverket
2019	B Guds olydiga revben	Laerke Reddersen/ Martina Montelius	Stora scenen
	Andante	Lars Norén	Lilla scenen
	B Dövheten	Niklas Rådström	Lilla scenen
	Vilddjur	Lolo Amble	Målarsalen
	B Luras läppar	Malin Axelsson	Lejonkulan
	B Hugh och Nancys många världar	Lars Rudolfsson	Elverket
	B Bortbytingen	Sara Bergmark Elfgren	Elverket
	B Lilla Måsen	Maria Olsson	Scenkonstmuseet
	Lilla Döden hälsar på	Ada Berger	Scenkonstmuseet

*De verk som har beställts av och uppförts på Dramaten har markerats med ett B.

Tabell 15. Egna föreställningar och besökare per produktion 2021 (exklusive turnéer & digitala föreställningar).

	Antal föreställningar	Antal besökare	Beläggning*
Stora Scenen	79	38 148	79%
Cabaret	25	16 133	97%
Liv Död Sex Pop	6	1 732	42%
Måsen	14	7 042	69%
Elektra	19	6 315	63%
Den yttersta minuten	15	6 926	95%
Lilla scenen	73	16 810	76%
Alkestis	8	1 301	54%
Sufflören	1	278	85%
Liv Strömquist tänker på sig själv	26	7 599	95%
Maj	20	4 248	71%
Tillbaka till Reims	18	3 384	61%
Målarsalen	27	2 369	84%
Bergets topp	5	607	93%
Ambulans	22	1 762	82%
Tornrummet	14	706	95%
Mellanförskapet	14	706	95%

Lejonkulan	60	2 095	88%
I väntan på att gå	22	1 183	90%
Världen runt Rut	38	912	87%
Totalt	253	60 128	79%

*Antalet sålda och fria biljetter genom antalet tillgängliga biljetter.

Tabell 16. Turnéspecifikation 2021.

Produktioner	Antal föreställningar	Antal besökare
Världen runt Rut - turné	25	1 429
De livrädda - turné	42	2 918
Lilla Svansjön - turné	63	1 324
Belarus	1	(ännu ej inrapporterat)
Sufflören	1	(ännu ej inrapporterat)
Totaler	131	5 671

Tabell 17. Övriga arrangemang 2021.

	Arrangemang	Antal föreställningar	Antal besökare	Beläggning*
Samproduktion	Fraternity	7	900	95%
Gästspel	I väntan på Godot	3	732	77%
Gästspel	Mein Kampf	3	703	81%
Samproduktion	Sybil	3	1 992	95%
Gästspel	Welcome to Sweden	9	202	94%
Julkonsert	Romeo & Julia-Kören	5	2 315	79%
Jubileumskonsert	Romeo & Julia-Kören	8	514	93%
Övriga	A Natural History of the Studio(Per lect)	1	241	77%
	Belarus omkullkastat	1	227	72%
	CHIMI	11	344	63%
	Samtal om mannen	1	109	91%
	Skapa demokrati (Perf Workshop)	9	107	63%
	Till minne av Gunnel Lindholm	1	221	73%
	Unga Dramaten går på djupet	1	56	93%
	Öva demokrati (Perf Workshop)	9	136	76%
	Nobelläsning	1	279	41%
Totaler		73	9 078	78%

* Antalet sålda och fria biljetter genom antalet tillgängliga biljetter.

Tabell 18. Övriga arrangemang

	Antal föreställningar	Antal besökare
2021	73	9 078
2020	45	4 628
2019	149	27 975
2018	194	38 611
2017	220	45 990

Tabell 19. Totaler antalet föreställningar och besökare inklusive turnéer.

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal föreställningar/ arrangemang					
Egna produktioner	253	223	669	759	892
Turnéer	131	67	106	16	25
Bergmanfestival gästspel	-	-	-	53	-
Övriga arrangemang	74	45	149	194	220
	458	335	924	1 022	1 137
Antal besökare					
Egna produktioner	60 128	50 407	168 312	217 243	220 431
Turnéer	5 671	4 496	40 483	11 124	5 779
Bergmanfestival gästspel	-	-	-	13 577	-
Övriga arrangemang	9 078	4 629	27 975	38 611	45 990
	74 877	59 532	236 770	280 555	272 200

Tabell 20. Samarbeten 2021.

Föreställning	Samarbetspartner	Antal föreställningar	Antal besökare
Bergets topp	The National Black Theatre of Sweden	5	607
Till minne av Gunnel Lindblom	Stiftelsen Ingmar Bergman	1	221
Ambulans	Lumor Teater	22	1762
Total		28	2590

Tabell 21. Sända och tillgängliggjorda produktioner.

	Produktion	Media
2021	Bortbytingen	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Furstinnan av Amalfi	Dramaten Play
	Berusade	Dramaten Play
	Liv Strömquist tänker på sig själv	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Utvandrarna	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Lilla Svansjön	Dramaten Play
	Vi som fick leva om våra liv	Dramaten Play
	Tintagiles död	Dramaten Play
	Lilla Måsen	Dramaten play
	Idioten	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Spoken Word	Dramaten Play/SVT
	Svenska berättelser på scen: Respiratorresan	Dramaten Play
	Dramaten om: Kristina Lugn	Dramaten Play
	Lessingtage 2021: Stories from Europe	Dramaten Play(länkat Thalia teatern)
	Hon ska heta Minou	Zoom (live & bokningsbar)
	Dramaten om: Lars Norén	Dramaten Play
	Hur talar vi om vetenskap	Dramaten Play
	Lektioner för livet: Prestationsångest	Dramaten Play(bokas av skolor)
	Dramaten om: Per Olov Enquist	Dramaten Play
	Svenska berättelser på scen: Svält och pelargoner	Dramaten Play
	Svenska berättelser på scen: När du ler stannar tiden	Dramaten Play
	Svenska berättelser på scen: Brott och straff	Dramaten Play
	Svenska berättelser på scen: Stulet barn	Dramaten Play
	Nobelläsning: Louise Glück	Dramaten Play
	Belarus omkullkastat: Poetics of the moment	Dramaten Play
	Internationell utblick: Konst och kris	Dramaten Play
	Dödsdansen	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Markisinnan de Sade	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Personkrets 3:1	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Och ge oss skuggorna	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Skuggpojarna	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Tribadernas natt	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Bildmakarna	Dramaten Play(länkad från SVT)
	Choirland	Dramaten Play(länkad Konserthuset)
	Om vår stund på jorden	Dramaten Play(länkad från SVT)
2020	Peer Gynt	Dramaten Play/SVT
	Bortbytingen	Dramaten Play/SVT
	Om vår stund på jorden	Dramaten Play/SVT
	First Aid Kit tolkar Cohen	Dramaten Play/SVT
	Och ge oss skuggorna	Dramaten Play (länkat från SVT)
	Markisinnan de Sade	Dramaten Play (länkat från SVT)
	VD	Dramaten Play (länkat från SVT)
	Skuggpojarna	Dramaten Play (länkat från SVT)
	Tribadernas natt	Dramaten Play (länkat från SVT)
	Bildmakarna	Dramaten Play (länkat från SVT)
	Utvandrarna	Dramaten Play
	Idioten	Dramaten Play
	Liv Strömquist tänker på dig!	Dramaten Play
	Sufflören	Dramaten Play
	Spöksonaten	Dramaten Play
	Scener ur ett äktenskap	Dramaten Play
	Den lille Girige	Dramaten Play
	Mormors svarta ögon	Dramaten Play

	Rannsaktionen	Dramaten Play
	Lilla Måsen	Dramaten Play
	Om sanning	Dramaten Play
	Om lycka	Dramaten Play
	Om rädsla	Dramaten Play
	We Hear You	Dramaten Play
	Furstinnan av Amalfi	Dramaten Play
	Spoken Word	Dramaten Play
2019	Liv Strömquist tänker på dig!	SVT
	Svenska berättelser	SR
	Filosofiska rummet	SR
	Performance Lecture	TED talks
2018	Svenska berättelser	SR
2017	First Aid Kit och vänner: en hyllning till Leonard Cohen	SVT/Play
	Svenska berättelser	SR
	Filosofiska rummet	SR

Tabell 22. Sommarspel.

	Antal produktioner	Antal föreställningar	Antal besökare
2021	-	-	-
2020	-	-	-
2019	-	-	-
2018	2	12	6 723
2017	1	22	10 028

Tabell 23. Totalt antal biljetter med barn- och ungdomspriser

	Antal biljetter
2021	9 043
2020	5 475
2019	36 707
2018	48 636
2017	49 171

Tabell 24. Totalt antal besökare till Unga Dramatens egna produktioner per produktion (inkl turnéer).

Produktion	Spelplats	Antal föreställningar	Antal besökare
I väntan på att gå	Lejonkulan	22	1 183
Liv Strömquist tänker på sig själv	Lilla scenen	25	7 535
Världen runt Rut	Lejonkulan	38	912
Mellanförskapet	Tornrummet	14	706
Summa egna produktioner		99	10 336
Världen runt Rut - turné		25	1 429
De livrädda -turné		42	2 918
Lilla Svansjön - turné		63	1 324

Dramatiker	0	1	0%	2	0	100%	2	0	100%
Regissörer	0	1	0%	2	0	100%	1	1	50%
Scenografer	1	0	100%	1	1	50%	2	0	100%
Kostymteknare	0	1	0%	0	1	0%	2	0	100%
Lejonkulan									
Dramatiker	0	2	0%	1	1	100%	4	0	100%
Regissörer	0	2	0%	1	0	100%	3	1	75%
Scenografer	0	2	0%	1	0	100%	3	1	75%
Kostymteknare	1	1	50%	1	0	100%	3	1	75%
Elverket*									
Dramatiker	-	-	-	2	1	67%	1	5	17%
Regissörer	-	-	-	1	1	50%	0	6	0%
Scenografer	-	-	-	2	0	100%	2	4	33%
Kostymteknare	-	-	-	2	0	100%	5	1	83%

**2021 har Dramaten inte haft någon verksamhet på Elverket. Om det är två personer av olika kön som är tex dramatiker räknas båda. Är det två av samma kön räknas de som en. Därför kan antalen per scen, samt totalen ibland inte stämma överens med antalet uppsatta verk.*

Stockholm den 21 februari 2022

Maria Groop Russel
Verkställande direktör